

Det kan godt være, vi skal spare, men ikke på hjerterum, samvær og fællesskab

Af Torben Hansen (S)
Borgmester

Juledagene giver en enestående chance for at være sammen med familie og venner. Nyde hinanden, nyde fællesskabet og lave julehygge sammen. Det håber jeg, alle får mulighed for. Julen er hjerternes fest – samværets og fællesskabets. Nyd den, og hjælp andre med at nyde den.

Vores fællesskab i Randers Kommune har haft et svært 2024. Vi gik ind i året med katastrofen ved Nordic Waste. En katastrofe, der har haft stor betydning for borgerne i Ølst, samt kommunekassen. Dernæst et budget, som var noget af det værste, jeg har oplevet i mange år. Den kommunale økonomi, både

i Randers og i mere end halvdelen af landets kommuner er udfordret. Hovedårsagerne er udgifterne på socialområdet og overførselsindkomster, samt et skævt udlignings-system, der ikke i tilstrækkelig grad tilgodeser de kommuner, som står med nogle af de store tunge udgiftsområder.

Budgettet for de kommende år har været en meget vanskelig opgave, der betyder besparelser, og det rammer både borgere, brugere og medarbejdere.

Geopolitisk er der voldsomt opbrud. Derfor kommer vi i årene fremover til at bruge betydeligt flere penge på beredskab og sikkerhed, også lokalt.

Vi har også en stor opgave foran os i at sikre og forstærke tillidssamfundet i Danmark og sørge for, at flere bliver en del af fællesskabet. I vores fællesskab skal ingen blive væk. Når det stormer omkring os, så har danskerne altid vist en enorm tro på demokratiet, på oplysning og på mennesket. Det skal vi fortsætte med i 2025.

2024 har dog også budt på flere positive ting. Vi har fået en grøn trepart, der skal redde livet i vores fjord og Gudenåen, Der har været indvielse af Justesens plæne og Storkeengen, klyngehuset i Albæk,

fodboldbaner i Harridslev, nye daginstitutioner og et stigende befolkningsstal i Randers Kommune. Året har samtidig vist den enorme kraft, som vores stærke fællesskab har, hvor frivillighed og hjælpsom er en rød og uundværlig tråd gennem det hele.

Al lykkeforskning viser, at mennesker er mest lykkelige, når vi er noget for andre. Derfor vil jeg da også opfordre til, at man giver en skærv eller en hjælpende hånd til dem, der har det sværest. Der er masser af lokale muligheder her op mod jul. Brug dem. Juledagene er fællesskab – også for dem, der har det vanskeligt.

Husk at nyde de dejlige juledage sammen med familie og venner.

Rigtig glædelig jul og godt nytår

Læs mere:

Malte Larsen

Om den grønne trepart
Se side 2

Steen Bundgaard
takker af efter 30 år
Se side 3

Opperby og Amstrup
vil være kandidater på
liste A
Se side 4

SKU-udvalget
Selvfølgelig overholder
Socialdemokratiet loven!
Se side 5

Pia Moldt
Om sundhedsreformen
Se side 7

Ellen Petersen
Stop dine strømper!
Se side 7

Niels Fuglsang
Viktor Orbán
undergraver EU
Se side 8

NB!
Generalforsamlinger
i kredse, foreninger
og i Fællesledelsen
Se side 10 og 11

3F JOBFORMIDLING
Randers

... HJÆLPER DIN VIRKSOMHED MED AT FINDE DEN RETTE MEDARBEJDER.

RING TIL BIRGITTE PÅ
TLF. 70 30 09 36

ELLER SCAN QR-KODEN OG OPRET EN JOBORDRE

Arbejdernes Landsbank

Danskernes foretrukne bank 15 år i træk

Blandt andet fordi vi er til at tale med.

Østervold 18
8900 Randers
38 48 30 95
randers@al-bank.dk

Vorometer 2024

TILBUD
Alle franskbrød
1/2 PRIS

Kun 1 franskbrød pr. annonce!
Klip denne annonce ud og aflever den ved dit køb, senest søndag d. 15. dec. 2024

Løgstørvejens Bageri
v/ Pernille Jespersen & Bjarne Vilsgaard

Løgstørvej 13 · Vorup · 8940 Randers SV · Tlf. 86 42 79 63
Bredgade 51 · 8870 Langå · Tlf. 40 55 79 63

S i Randers opfordrer

Tag springet, og bliv en del af fremtidens byråd

Drømmer du om at gøre en forskel i lokalsamfundet? Har du ambitioner om at blive byrådsmedlem? Så er det nu, du skal træde frem og gribe muligheden.

Fristen for at melde dit kandidatur er 31. december 2024.

Vi kan aldrig blive for mange engagerede og visionære socialdemokrater.

Byrådet er et centralt sted for beslutninger, der former vores hverdag og fremtid. Som socialdemokratisk byrådsmedlem får du en unik mulighed for at have indflydelse på den lokale udvikling og prioritering af de indsatser, der betyder mest for borgerne i Randers Kommune. Det er her, du kan sikre de socialdemokratiske værdier – fællesskab, lighed og social retfærdighed.

Arbejdet i byrådet byder på mere end politik og prioriteringer. Mange, der har taget skridtet, beskriver det som en rejse i personlig udvikling. Du får erfaringer, der styrker dig både som menneske og som politisk aktør. Du vil lære forhandling, samarbejde og ledelse, samtidig med at du udvikler et dybere kendskab til din kommune og de mennesker, der bor her.

Vi ved, at tanken om at stille op kan vække spørgsmål og overvejelser. Har jeg det, der skal til, og hvordan kommer jeg i gang?

Hvis du brænder for at gøre en forskel, støtter vi dig hele vejen fra de første skridt til selve valgkampen.

Så hvad venter du på? Tiden er nu inde til handling.

Tag kontakt til til undertegnede eller din partiforening, og lad os hjælpe dig med at tage næste skridt.

Det kan blive starten på noget stort – ikke kun for dig selv, men for Randers Kommune og vores fælles fremtid.

Fællesledelsen ønsker alle en glædelig jul og et lykkebringende nytår.

Per Blicher
formand for
Fællesledelsen

Nu sikrer vi for alvor et grønnere Danmark

Af Malte Larsen (S)
MF, ordfører for digitalisering og IT

Vi har netop indgået en aftale, der kommer til at ændre Danmarkskortet, som vi kender det. En aftale om et grønt Danmark. Vi tager et historisk skridt for at sikre vores natur, drikkevand og klima.

Den har været længe ventet. Det har været svært. Vi har ønsket en aftale, der var så bred, at den ikke ville blive skrottet efter næste valg, eller næste igen.

Det er en aftale, der leverer konkrete løsninger på nogle af de største udfordringer, vi står overfor. Vi sikrer, at også vores børn og børnebørn kan møde smådyr i naturen, bade i blå bølger og drikke det vand, der kommer ud af vores haner.

Et historisk løft af naturen

Danmarks natur og vandmiljø er under massivt pres. Vores fjorde kæmper med fedtemøg og iltsvind, der kvæler livet i vandet. Faktisk har vi i år oplevet det største iltsvind i 22 år. Samtidig ser vi pesticidrester i drikkevandet og et alt for højt pres på vores dyre- og plantearter. Det er helt uholdbart – og det ændrer vi nu med et historisk løft af naturen.

Fjellerup Strand i sommer. Den grønne trepart sikrer også mere liv i vandløb, fjorde og i Kattegat. Privatfoto. Foto af Malte Larsen: Marie Hald

Vi rejser 250.000 hektar ny skov – et areal, der er større end Randers, Norddjurs og Syddjurs kommuner tilsammen. Heraf bliver 100.000 hektar urørt skov, hvor naturen kan udfolde sig frit. Samtidig beskytter vi mindst 20 procent af Danmarks areal som natur. Det er ikke kun en gevinst for biodiversiteten, men også for vores drikkevand. Ved at placere nye skove strategisk i drikkevandsområder sikrer vi, at kommende generationer har rent vand i hanerne.

Det første land i verden med klimaafgift på landbruget

Også vores fjorde får glæde af aftalen. Vi går målrettet efter at nedbringe kvælstofudledningen, blandt andet gennem strategiske opkøb af landbrugsjord og øget kontrol med gødning. Arbejdet starter nu, og vi stopper ikke, før livet vender tilbage til fjordene.

Og så leverer vi på en af vores vigtigste valgløfter: en klimaafgift

på landbruget. Danmark bliver det første land i verden, der indfører en afgift på landbrugets udledning af drivhusgasser. Med en start på 300 kroner pr. ton CO₂e i 2030, stigende til 750 kroner i 2035, sikrer vi den nødvendige grønne omstilling af landbruget. Samtidig baner det vejen for, at vi kan nå vores mål om at reducere CO₂-udledningen med 70 procent i 2030.

I virkeligheden leverer aftalen også over for landbruget. Fra landmændene har der i længere tid lydt et ønske om stabile rammer, som de kunne være sikre på ville være gældende i mange år frem.

I den seneste tid har der ikke været mange nye investeringer i landbruget. Den ældre generation har ventet med evt. salg for at se, hvordan vilkår i trepartsaftalen ville blive. Og den unge generation af landmænd har ligeledes ventet med nye investeringer for at være sikre på at investere i den rigtige fremtid.

Jeg forventer, at der i de kommende år vil ske en ny og spændende udvikling af det danske landbrug – i en grøn, bæredygtig og fremtidsikkert retning.

Den grønne fremtid begynder nu

Denne aftale er ikke blot en samling tal og mål. Den er et løfte til kommende generationer om, at vi tager ansvar for vores natur og klima. Den viser, at vi som samfund kan stå sammen om at skabe store forandringer. Det er en aftale, vi kan være stolte af.

Der vil gå en del år, før vi for alvor kommer til at opleve den fulde rækkevidde af de nye, grønne aftaler. Nogle tiltag vil hurtigt vise sig, mens andre vil tage længere tid. Jeg glæder mig til at følge den nye udvikling.

Men under alle omstændigheder begynder Danmarks grønne fremtid nu.

Nytårskur 2025

Kom til nytårskur med Torben Hansen.
Se side 6

KV25

Kom til medlemsmøde og foredrag med Roger Buch.
Se side 8

SOCIALDEMOKRATEN RANDERS

Udgiver:

Socialdemokratiet i Randers Kommune
Formand: Per Blicher, tlf. 4128 6535
E-mail: p.blicher5@gmail.com

Redaktion:

Camilla Gellert Nielsen (ansv.), tlf. 2476 0014
E-mail: camillagellertnielsen@gmail.com

Redaktionsudvalg:

Camilla Gellert Nielsen, Jan Szwed, Ib Møller Pedersen, Torben Petersen, Henning Mondrup Pedersen og John Degn

Distribution: Foreningerne og Post Danmark

Tryk: OTM Avistryk, Ikast
Oplag: 18.000.

Socialdemokratiet i Randers Kommune, Fællesledelsen

Formand: Per Blicher, tlf. 4128 6535
E-mail: p.blicher5@gmail.com
Kasserer: Jørgen Lannig, tlf. 6047 8944
E-mail: jolannig@gmail.com

Randers Nordkreds

Kredsformand: Michele Hundborg, tlf. 2843 7832
Partiforeninger:
Randers Nord: Per Blicher, tlf. 4128 6535
Nørhald-Havndal: Mikael Thorsen, tlf. 6016 0900

Randers Sydkreds

Kredsformand: Simon Nielsen, tlf. 4940 6364
Partiforeninger:
Randers Syd-Kronjylland: Torben Petersen, tlf. 2442 9640
Langå & Omegn: Victor Helligsøe, tlf. 2114 8283

DSU Randers

Afdelingsformand: Laura Drachmann Poulsen, tlf.: 2122 3272

Socialdemokrater i Randers Byråd

Torben Hansen, Lise-Lotte Leervad Larsen, Jesper Gade, Anne

Hjortshøj, Stine Falk Eiby, Pia Moldt, Ellen Petersen, Karen Lagoni, Christian Engelbrecht Pedersen og Steen Bundgaard

Region Midtjylland, valgt i Randers

Gitte Færgemann, tlf. 3031 3069
Henrik Gottlieb Hansen, tlf. 2129 9726

Folketinget

Malte Larsen, tlf. 6162 3654, tlf. Christiansborg: 3337 4006
E-mail: malte.larsen@ft.dk
Hjemmeside: www.maltelarsen.dk

Debatindlæg i Socialdemokraten Randers er udtryk for den enkelte skribents egen holdning.
Den officielle politik for Socialdemokratiet i Randers Kommune findes i lederen her på siden.

Avisen husstandsomdeles i udvalgte boligområder. Som politisk materiale er avisen undtaget fra reklamereglerne og må afleveres til alle husstande.

Det vigtigste for en politiker er at være med til at få tingene til at fungere

For Steen Bundgaard har politisk arbejde altid handlet om at få indflydelse. At være med til at få udviklingen til at gå i den rigtige retning. Ved byrådsvalget i 2025 er han for første gang i over tre årtier ikke at finde på stemmesedlen

Af John Degn
Redaktionsudvalget

"Jeg er lige blevet 70 år, og jeg har været med for Socialdemokratiet i over 30 år. Og min kone er på vej på pension. Nu må tiden være inden til, at yngre kræfter tager over".

Sådan siger han selv om sin beslutning om ikke at genopstille. Når han engang får tid til at kigge sig over skulderen og se tilbage på sine mange år i lokalpolitik, vil Steen Bundgaard givetvis være tilfreds med det, han kan se.

Han har været med i byrådspolitik i en af landets mindste kommuner, som siden blev en del af en af landets største. Han har arbejdet med kulturen og skoleområdet, som er hans hjertebarn. Han har lært nye politikområder at kende, og selv om det aldrig har været hans ambition at stå i spidsen for en kommune, så har han også haft en kort tid i borgmesterstolen.

Og først og fremmest har han været med til hele tiden at skubbe udviklingen i den retning, han selv og Socialdemokratiet har fundet rigtig. Fordi han har forstået det vigtige i at kunne give og tage i en politisk forhandling.

Man skal lære at gå på kompromis

"Man kan jo ikke få alting fuldstændig, som man selv vil have det. Hvis man ikke kan bøje sig i en forhandling, så ender man med at stå udenfor. Gennem årene har jeg mødt en del politikere, som kun vil stå fast på egne synspunkter, og så får man ikke nogen indflydelse. På den måde er man jo så også fri for at tage ansvar", siger Steen Bundgaard om det at lave politiske aftaler – især om det årlige budget.

"Hvis man vil have indflydelse og være med til at sætte en politisk retning, så er man nødt til at lære kompromisets kunst. Det er noget

af det vigtigste som nyvalgt. Selvfølgelig skal man ikke give totalt køb på sine egne holdninger, men vi skal jo have tingene til at fungere. Det skylder vi kommunens mange tusinde dygtige og dedikerede medarbejdere", tilføjer han.

Det kneb egentlig lidt med tiden ...

Steen Bundgaard stillede op til byrådet første gang ved valget i 1993 i den daværende Purhus Kommune. Han boede i Fårup med sin bedre halvdel, Helle, og var lærer på Fårup Skole. Og meget aktiv i det faglige arbejde som tillidsrepræsentant og med i lærerforeningens kredsstyrelse.

"Jeg ville egentlig gerne være fortsat den vej, men det kneb med tiden, da vi fik børn. Man kan jo så mere sig over, at jeg sagde ja tak til at stille op til byrådet, da jeg fik en opfordring til det", siger Steen Bundgaard.

På det tidspunkt havde de forskellige lokalområder i Purhus Kommune faste pladser på Socialdemokratiets liste. Og Steen Bundgaard bad om den nederste plads for Fårup.

"Da valgkampen så kom, da blev jeg bidt af det. Og så blev jeg valgt ind som den ene af to fra Fårup", husker han.

I januar 1994 kunne han så tage plads i byrådsalen under kyndig vejledning af borgmester Berner Nielsen.

"Det var spændende at komme ind og lære af de gamle med mange års erfaring. Man ville jo gerne sætte et højt tempo, men blev manet lidt til ro – det kan jeg godt genkende hos de unge i dag", siger Steen Bundgaard.

Som nyvalgt byrådsmedlem var han på det obligatoriske Kattegatkursus i Grenå, hvor han mødte nyvalgte fra andre kommuner. Blandt andre Bjarne Overmark fra Randers og Malte Larsen fra Nørhald Kommune.

"Han blev jo siden en af mine bedste poli-

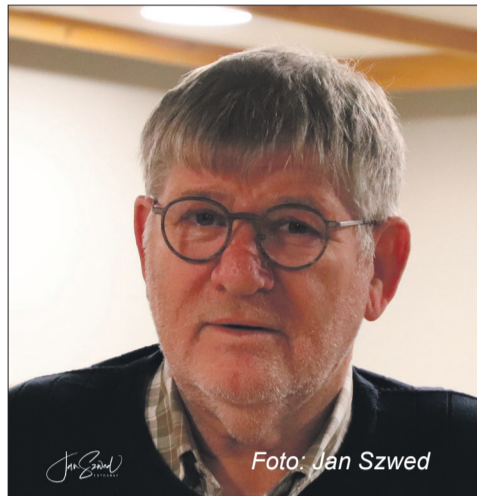

Foto: Jan Szwed

tiske kammerater, da vi kom til at sidde i byrådet sammen i Randers Kommune. Leif var sådan en politiker, vi andre kunne støtte os op ad, og han og jeg havde helt den samme tilgang til arbejdet – at vi skal have tingene til at fungere", fortæller Steen Bundgaard

Fra lille til stor kommune

Tre byrådsperioder blev det til for ham i Purhus Kommune, inden Anders Foghs regering med Lars Løkke Rasmussen som pennefører midt i 00'erne fandt på, at det kommunale landkort skulle tegnes om. Helt om.

"Vi var omkring 7.000 indbyggere i Purhus Kommune, og nogle af os var ikke helt indstillet på at slå os sammen med Randers. Det blev alt for stort, syntes vi. Vi ville hellere være sammen med Nørhald og måske Mariager i en ny kommune, men kræfter andre steder fik tingene til at falde anderledes ud. Og som tingene gik, var vi nok blevet for lille en kommune", husker Steen Bundgaard.

I stedet blev han valgt ind i byrådet i den nye Randers Kommune, som siden er vokset til omkring 100.000 indbyggere. Det var nye tider.

"Der blev jo lidt længere til beslutningerne for de medarbejdere, som var vant til nærmest at arbejde dør om dør med direktøren for deres område. Og politisk var det også en ny kultur, vi skulle begå os i. I Purhus havde vi sjældent en afstemning i byrådsalen, fordi vi havde diskuteret os til rette i udvalgene,

"Hvis man vil have indflydelse og være med til at sætte en politisk retning, så er man nødt til at lære kompromisets kunst. Det er noget af det vigtigste som nyvalgt", siger Steen Bundgaard.

hvor alle partier var repræsenteret. Det var lidt anderledes i byrådet i Randers", siger Steen Bundgaard.

Nødvendigt med skolelukninger

Spørger man ham til politiske resultater gennem årene, nævner han gerne nogle af de svære.

"Det var nødvendigt med skolereformen i Randers Kommune, og det er hårde beslutninger, når man lukker skoler. Det rammer folk på følelserne. Men selv om det er upopulært, så må man forklare sig, så godt man kan. Vi ændrede også på skolestrukturen tilbage i Purhus Kommune, hvor vi lukkede en skole, så jeg har faktisk overlevet politisk at være med til at gennemføre to skolereformer", siger Steen Bundgaard.

I Randers Kommune har han især arbejdet med kultur, fritid og skole. Bl.a. som udvalgsformand. Og tilbage i sommeren 2013 var han i tre måneder konstitueret borgmester som afløser for en sygemeldt Henning Jensen Nyhuus.

"Det var spændende at se det politiske arbejde fra den vinkel også, men det har nu aldrig været noget, jeg har gået efter", siger Steen Bundgaard.

Det samme med jobbet som skolelærer. Gennem årene er der kommet en del opfordringer om at søge job som skoleinspektør, men han har aldrig lagt billet ind.

"Det er det daglige arbejde med børnene, jeg brænder for. Ikke ledelse", forklarer han.

Farvel og far vel

Jobbet forlod han for to år siden efter godt 42 år på Fårup Skole. Og nu bliver det så farvel til lokalpolitik efter mere end 30 år.

"Jeg render ikke sådan af pladsen", som han selv udtrykker det.

Men nu render han altså. Og det har han vel også fortjent.

Orientering fra Fællesledelsen om kommunalvalget i 2025

1. VALGPROGRAM til KV25

Valgprogrammet er under udarbejdelse af skrivegrupper og redaktionsudvalget for programmet. Oplysninger om arbejdet kan fås ved henvendelse til din partiforening eller fællesledelsesformanden Per Blicher – p.blicher5@gmail.com.

Der vil blive indkaldt til medlemsmøde om valgprogrammet i begyndelsen af marts 2025.

Valgprogrammet skal godkendes på den ordinære generalforsamling mandag den 24. marts 2025 i Fritidscentret.

2. BYRÅDSKANDIDATER til KV25

Bliv en del af fremtidens socialdemokratiske byrådsgruppe. Du kan melde dig som kandidat til og med

den 31. december 2024.

Meld dit kandidatur til fællesledelsesformanden Per Blicher – p.blicher5@gmail.com.

For at være kandidat for Socialdemokratiet skal du opfylde betingelserne i den nye partilovs § 4 og § 12 og underskrive de valgetiske regler, der blev vedtaget på generalforsamlingen i marts 2024.

VIGTIGT! Kandidater til KV25 skal have 5 stillere/ anbefalere, som er medlemmer af Socialdemokratiet og har medlemsrettigheder i forhold til partilovens § 4.

Anbefalingen skal underskrives af stilleren. Der afholdes ekstraordinær generalforsamling mandag den 13. januar 2025 i Fritidscentret, hvor der er præsentation af kandidaterne, og hvor kandidatlisten skal godkendes. Se dagsorden side 11.

3. URAFSTEMNING

Urafstemningen om kandidaternes placering på kandidatlisten løber fra den 24. februar og frem til 17. marts 2025.

Afstemningen foregår efter partikontorets regler og styres lokalt af Michael Mose og David Maagaard. Kandidatlisten offentliggøres den 18. marts 2025 i Fritidscentret.

4. UDDANNELSE, INFORMATION OG VEJLEDNING

Der vil blive indkaldt til kandidatuddannelse i perioden januar til marts.

Fællesledelsen vil i 2025 løbende udsende informationer og vejledninger omkring det at være socialdemokratisk byråds kandidat, herunder om valget, plakater, valgkamp og valgeregler.

Med venlig hilsen
formand Per Blicher
politisk næstformand Peter Amstrup
organisatorisk næstformand Stoil Zaylov

NB! Du kan finde de relevante paragraffer i forbindelse med opstilling til KV25 på side 11 eller læse den nye partilov på partiets hjemmeside eller vores egen soc-randers.dk

Ja, jeg stiller op til byrådet

Af **Diana Opperby Christensen**
Byråds kandidat til KV25 for
Socialdemokratiet i Randers Kommune
Mispelvej 34, 8920 Randers NV

Jeg er ny i politik. Mine holdninger har altid været stærke, men jeg har ikke tidligere engageret mig aktivt i politiske møder, da min førsteprioritet har været min familie. Jeg er selv vokset op i en socialt udsat familie, hvor hverdagen var præget af økonomiske bekymringer og manglende ressourcer. Derfor har jeg brugt al min tid på at give mine børn en bedre barndom, end den jeg selv havde.

At bryde den sociale arv sker ikke af sig selv. Når man vokser op i en familie, hvor pengene ikke rækker til hele måneden, og hvor forældre ikke deltager i skolearrangementer eller er en del af arbejdsmarkedet, starter man ikke på samme udgangspunkt som andre. Jeg måtte lære ting, som mange tager for givet – uden rollemodeller at støtte sig til. Det har krævet tid, kræfter og vilje, og det har

været en vigtig prioritering for mig. Nu, hvor mine børn er ved at være voksne, har jeg fået mere tid, som jeg vil bruge på at engagere mig i Randers Kommune.

Truer den hårde tone i politik vores demokrati?

Alligevel har jeg tøvet med at stille op til byrådet. Ikke på grund af manglende passion,

Diana Opperby melder sig som byråds kandidat for Socialdemokratiet til KV25. Hendes kandidatur skal godkendes af medlemmerne på partiets ekstraordinære generalforsamling den 13. januar. Privatfoto.

men på grund af den hårde tone, der ofte hersker i politik. Når voksne opfører sig som børn i deres retorik, og ord som "psykopat" og "fatsvag" slynges rundt på sociale medier mod politikere. For nylig læste jeg i Kommunernes Landsforening, at 2 ud af 3 borgmestre har oplevet chikane, trusler eller at blive udsat for vold og hærværk. Det er skræmmende tal.

Jeg kan ikke lade være med at spørge mig selv: Truer den hårde tone ikke vores demokrati? Hvis folk, der ønsker at bidrage til vores fællesskab, bliver jaget væk af chikane og trusler, hvem sidder så tilbage ved bordet? For mig er demokratiet afgørende. Alle med noget på hjerte bør kunne stille op til byrådet uden frygt. Vi skal ikke lade os begrænse af dem, der skaber larm og kaos. Hvis vi har

noget at byde ind med, skal der være plads til det.

En drøm om at udvikle Randers Kommune
Jeg mener, jeg har noget at bidrage med. Jeg har 46 års erfaring med at bryde den sociale arv. Mennesker i udsatte livssituationer har altid været mit fokus, hvad enten det var som socialrådgiver, boligsocial medarbejder i "Råd til huslejen", eller som gadeplansmedarbejder i Nordbyen. I dag arbejder jeg som borgerrådgiver med borgere, der føler sig svigtet af systemet. Dette har givet mig indsigt og konkrete idéer til, hvordan vi kan forbedre vores borgerbetjening.

Som ny på den politiske scene har jeg stadig meget at lære. I foråret stillede jeg op til bestyrelsen i Socialdemokratiet Randers Nord – og jeg blev valgt ind. Her har jeg oplevet, hvor givende de saglige diskussioner er i et miljø, hvor vi respekterer hinandens meninger og arbejder sammen for fælles løsninger. Det giver energi til mere.

Derfor stiller jeg op til byrådet. Jeg drømmer om at udvikle Randers Kommune og forbedre borgerbetjeningen. Jeg tror på, at vi kan gøre det bedre, og jeg vil gerne være med til at gøre en forskel. Det er derfor, jeg ikke vil lade mig begrænse, og alligevel har valgt at tage springet ind i politik.

Hvad vil vi med den kollektive trafik?

Af **Peter Amstrup**
Politisk næstformand i
Socialdemokratiet i Randers Kommune
Mariagervej 32, 1.tv., Randers C

Hvis vi vil forbedre den kollektive trafik i Danmark, må vi tænke stort og ikke kun regionalt. Som buschauffør og nogle gange passager oplever jeg, at de besparelser, som hele tiden rammer den kollektive trafik er en dødsspiral. Derfor skal der tænkes nyt og udvikling frem for afvikling.

I Randers og mange andre byer har vi valgt at spare på den kollektive trafik frem for at investere. Vi skal naturligvis ikke acceptere tomme busser - men det kan vi planlægge os ud af. Bybusserne skal gøres langt mere attraktive og langt billigere for brugerne.

En af løsningerne vil være en fremtid med to landsdækkende trafikskaber, hvor vi kan skabe en enklere og bedre kollektiv trafik i Danmark. I dag har Danmark seks trafikskaber, som administrerer den kollektive trafik på tværs af regionerne. Det betyder, at passagerer, der rejser på tværs af landet, oplever forskellige priser, regelsæt og billetstrukturer. En opdeling i kun to trafikskaber – et for Østdanmark og et for Vestdanmark – kunne skabe en mere strømlinet oplevelse for passagererne og samtidig forbedre trafikplanlægningen. Sådan en ændring ville kunne skabe større sammenhængskraft i den kollektive trafik og gøre den mere attraktiv og tilgængelig for hele befolkningen.

Seks selskaber, seks systemer

De nuværende seks trafikskaber – Movia, Fynbus, Midttrafik, Nordjyllands Trafikskab, Sydtrafik og DSB – driver i dag kollektiv transport i hvert deres område. Hvert selskab har sine egne regler, priser og billetstrukturer, og de arbejder ud fra de enkelte regioners særlige forhold og behov. Mens det på papiret kan give mening, har det skabt en uoverskuelig oplevelse for de mange pendlere og rejsende, der krydser regionsgrænser.

Når passagerer i Danmark rejser på tværs af disse områder, kan de opleve forskellige priser for de samme afstande, og ofte er der brug for flere billetter for at komme fra ét om-

råde til et andet. Denne kompleksitet mindsker tiltrækningskraften ved den kollektive trafik og kan få passagerer til at vælge bilen i stedet.

Fordelene ved en opdeling i øst og vest

En løsning kunne være at reducere de seks trafikskaber til kun to: ét for Østdanmark, der dækker Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm, og ét for Vestdanmark, der omfatter Jylland og Fyn. En sådan struktur vil medføre en række fordele:

1. Ensretning af regler og priser

Med kun to trafikskaber vil der være mulighed for at harmonisere priser og regelsæt for hele landet, eller i hvert fald på tværs af de to store regioner. Dette vil betyde, at passagererne oplever ens priser for lignende afstande og ensartede regler uanset deres rejserute. Med færre variationer i pris- og billetsystemet vil passagererne lettere kunne planlægge deres rejser og forstå billetstrukturen.

2. Effektivisering af trafikplanlægningen

Ved at samle ansvaret for trafikplanlægningen i færre hænder vil det være lettere at sikre sammenhængende ruter, som passer bedre til danskernes rejsemønstre. Det vil også give mulighed for bedre at planlægge og koordinere større infrastrukturprojekter og skabe en kollektiv trafik, der mere effektivt tilgodeser både byer og landområder.

3. Økonomiske besparelser og stordriftsfordele

Med færre selskaber vil der være mulighed for besparelser på administration og drift. Disse midler kan i stedet investeres i at udvide antallet af afgang, forbedre faciliteter eller i at gøre billetterne billigere for passagererne. Samtidig vil stordriftsfordele i indkøb og administration kunne frigive ressourcer til kvalitetsforbedringer.

4. Forenklet billet- og betalingsystem

En opdeling i kun to selskaber vil også gøre det lettere at indføre ét fælles billetsystem for hele landet. Med færre apps og betalingsløsninger vil passagererne kunne bruge én og samme billet på tværs af regionerne, hvilket vil skabe en langt mere gnidningsfri oplevel-

se, særligt for de mange pendlere, der rejser mellem regionerne dagligt.

En kollektiv trafik for hele Danmark

Ved at dele Danmark op i Østdanmark og Vestdanmark kan de to trafikskaber tilpasse deres løsninger til de behov, der er i hver af regionerne, samtidig med at de skaber en bedre sammenhæng. Østdanmark, som har en høj koncentration af pendlertrafik og store byområder, kan fokusere på at optimere kapaciteten og frekvensen på stærkt trafikerede strækninger. Vestdanmark, der dækker et større geografisk område med spredt befolkning, kan prioritere gode forbindelser til mindre byer og landdistrikter, så kollektiv trafik bliver et attraktivt alternativ i hele landet.

Miljø- og klimagevinster

Et mere sammenhængende og brugervenligt kollektivt trafiksystem kan have stor betydning for Danmarks klimamål. En forenkling og forbedring af kollektiv transport vil kunne få flere danskere til at vælge offentlig transport frem for privatbilisme. Dette vil reducere CO2-udledningen og mindske trængslen på vejene, hvilket vil være et vigtigt skridt i retning af en grønnere fremtid.

Udfordringer og overvejelser

En opdeling af de seks trafikskaber til to vil ikke være uden udfordringer. For det første vil en sådan omstrukturering kræve en grundig planlægningsproces og sandsynligvis en overgangsperiode, hvor de enkelte selskabers ansvarsområder og systemer skal forenes. Dette kan medføre omkostninger og kræver investering i nye systemer og teknologier for at sikre en gnidningsfri overgang for passagererne.

Derudover vil der være behov for at bevare en form for lokal tilpasning, så de enkelte områder i Danmark stadig har trafiktilbud, der passer til deres særlige behov. Trafikskaberne må fortsat have en tæt dialog med de lokale kommuner og regioner for at sikre, at de kan tilpasse sig både bymæssige og landlige rejsebehov.

Fremtidens kollektive transport

Ved at samle Danmarks seks trafikskaber til blot to landsdækkende enheder kan

Peter Amstrup melder sig som byråds kandidat for Socialdemokratiet til KV25. Hans kandidatur skal godkendes af medlemmerne på partiets ekstraordinære generalforsamling den 13. januar. Privatfoto.

vi skabe et mere sammenhængende og brugervenligt kollektivt trafiksystem, som vil gøre det lettere og mere attraktivt at vælge offentlig transport. En opdeling i øst og vest kan bane vejen for en mere effektiv, bæredygtig og økonomisk holdbar kollektiv trafik, hvor færre passagerer fravælger bussen eller toget på grund af prisforskelle og komplekse regelsæt.

Danmark står over for en vigtig beslutning om, hvordan kollektiv transport skal struktureres fremover. Hvis vi ønsker at fremme bæredygtig mobilitet og samtidig gøre det lettere for alle danskere at rejse på tværs af landet, er en opdeling i øst og vest et oplagt skridt på vejen mod et kollektivt trafiksystem, der lever op til fremtidens krav om sammenhæng og tilgængelighed samt været et skridt mod billigere kollektiv trafik for brugerne.

Lad os nu fokusere på udvikling i stedet for afvikling

Den kollektive trafik er vigtig for os socialdemokrater – derfor opstiller jeg som kandidat til det kommende kommunevalg – hvor jeg håber på jeres støtte.

Selvfølgelig overholder Socialdemokratiet loven!

Af Lise-Lotte Leervad Larsen, formand for Skole og Uddannelsesudvalget (S), Anne Hjortshøj og Stine Eiby, begge medlem af Skole og Uddannelsesudvalget (S)

Vi kan være uenige om de politiske ambitioner på vores børns vegne, men når SF i Randers fremsætter så voldsomme anklager om, at vi ikke overholder loven og laver lovbrud – så når SF et nyt politisk bundniveau.

Den 14. november var vores børne- og undervisningsminister Mattias Tesfaye kaldt i samråd af SF på Christiansborg, og der var ikke sparet på gloserne og forargelserne over den budgetaftale, Socialdemokratiet har indgået på skolerne.

Som politikere kæmper vi for det, vi tror på, og sammen med budget-

partierne tror vi på en skole, der kan og vil mere for flere.

Vi vil gerne uddybe:

Som mennesker og politikere bliver vi triste over, at vi har fået et samfund, hvor vi allerede i skolen skaber en glidebane for nogle børn til et liv på overførselsindkomst. Det synes vi, at vi skylder børnene og samfundet at gøre op med.

Derfor har vi i dette budget sammen med Venstre, Konservative og Radikale sat høje ambitioner for vores skoler - fordi vi ønsker at bevæge os i en positiv retning.

Handleplanen som bærer overskriften "En skole der kan og vil mere for flere" har den politiske ambition, at alle børn skal have den bedst mulige uddannelse, og at flere unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse.

Vi er i budgetkredsen helt bevidst

om, at hvis vi skal nå de mål, så er der brug for gennem investeringer at styrke inklusionen i vores almenskoler.

Og skal vi lykkes med at skabe en folkeskole, som er indrettet efter børnenes behov og forudsætninger, og som styrker fællesskabet, så er flere ressourcer, flere voksne og kompetenceudvikling vigtige redskaber. Det er derfor, at vi i dette budget friholder almenskolerne for besparelser, samtidig med at vi investerer 18 mio. kroner i en forstærket inklusionsindsats og kompetenceudvikling i indskoling.

Ingen interesse for dialog hos SF Undervejs er det tankevækkende, at ud over Skolemonitor, så har ingen presse ringet til os og spurgt ind til aftalen. På trods af at vi har skrevet til Charlotte Mølbæk, så har hverken hun eller SF Randers væ-

ret interesseret i at indgå i dialog for at høre om aftalen, men til gengæld har medlemmer i SF Randers travlt med at bruge ord som 'svineri' om aftalen, og Charlotte Mølbæk fra SF travlt med at indkalde vores børne- og undervisningsminister i samråd i Folketinget.

Det er trist, at den politiske diskussion i Randers er nået hertil, og at det ikke er muligt at have en ordentlig politisk diskussion om det, vi

har på hjerte – børnene i Randers Kommune. Vi er også bekymret for den mistillid, SF har, når de tilsyneladende til dels tror, at Randers Kommunes forvaltning og politiske modstandere laver forslag og aftaler, som ikke overholder landets love.

Selvfølgelig overholder vi loven.

Fremtidens sundhedsvæsen – et møde om sundhedsklynger

Af Henning Mondrup Pedersen
Redaktionsudvalget

På en kold og mørk vinteraften var socialdemokrater samlet i Randers Sundhedscenter til et aftenmøde om sundhedsklynger og fremtidens sundhedsvæsen.

Lederen af centeret Christina Breddam tog imod os ved indgangen og gav forsamlingen en oplysende tur gennem centeret, hvor vi fik vist centerets forskellige faciliteter.

Centeret er en del af Randersklyngen, der er et sundhedssamarbejde mellem kommunerne Randers, Favrskov, Syddjurs og Norddjurs. I centeret er der en dagbemandet reception, hvor receptionisterne står klar til at hjælpe centerets mange brugere.

I centeret er der både alm. praktiserende læger, ørelæger, øjenlæger og jordemoder. Der er også bloddonorcenter og et genoptræningscenter, hvor der på nuværende tidspunkt er 1600 genoptræningsplaner i gang. Der er også Condomeriet, der har fokus på seksuel sundhed blandt unge, og en afdeling af centeret er beliggende i Havndal.

Christina Breddam understregede, at centerets formål er at give borgerne let adgang til sundhedstilbud og at skabe et samarbejde mellem de mange forskellige sundhedstilbud. Det eneste krav, der er for at oprette et sundhedstilbud på centeret, er, at man skal være certificeret af Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsreformen fik gode ord med på vejen

Efter rundvisningen satte vi os ind i Sundhedscenterets kantine og hørte oplæg fra den socialdemokratiske borgmester i Syddjurs Kommune Michael Stegger og regionsrådsmedlem Henrik Gottlieb.

Michael Stegger roste samarbejdet med borgmesteren i Randers, Torben Hansen. Både Gottlieb og Stegger var positive over for den nye sundhedsreform, som de forudser vil bringe sundhedsvæsenet tættere på borgerne. Henrik Gottlieb forudser, at patienterne bliver den store vinder i sundhedsreformen.

Blandt andre peger de på kronikerpakker, og oprettelsen af Nationalt Center for Sundhedsinnovation, så det bliver nemmere at dele positive erfaringer i sundhedsvæsenet på tværs af landet.

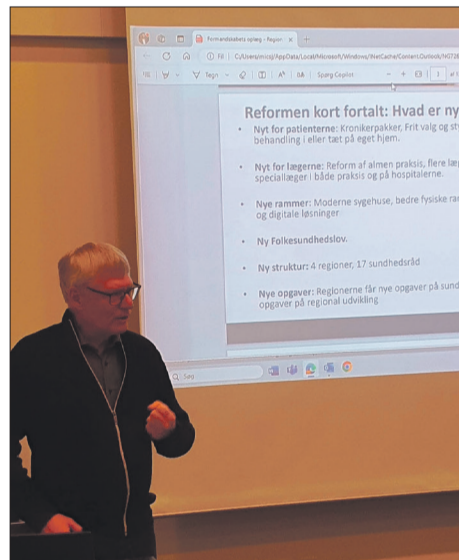
Der vil derudover komme nogle tiltrængte ændringer i bloktilskud, så kommuner, der har brugt for få penge på sundhed, vil skulle betale mere. Af udfordringer for fremtiden peger begge vores dygtige folkevalgte på mangel på almindeligt praktiserende læger og et eksploderende misbrug af opioider.

Vi sluttede af med hygge, sodavand og sandwich efter en oplysende aften, der var arrangeret af partiforening Randers Nord.

af hospitaler og lokaliteter til lokaler og understyr i nærområderne. Psykiatri og hospitaler sammenlægges, hvilket giver bedre vilkår for psykiatrien.

Der vil også blive 1500 flere praktiserende læger i 2035, og de skal være der, hvor patienterne har brug for dem.

Vedr. de sundhedsråd i vores område er geografien uændret i forhold til Randersklyngen."

Partiforening Randers Nord stod for arrangementet om sundhedsklynger og sundhedsreformen.

Randersklyngen er et sundhedssamarbejde mellem kommunerne Randers, Favrskov, Syddjurs og Norddjurs. Michael Stegger fremhævede samarbejdet med borgmester Torben Hansen – og både han og Henrik Gottlieb var positive over for den nye sundhedsreform.

Fotos: Leo Møller.

I forbindelse med den nye sundhedsreform udtaler Henrik Gottlieb:

"Den nye sundhedsreform er efter min vurdering rigtig god for borgere/patienter, personalet i sundhedssektoren og aktører i sundhedsvæsenet. Behandling tættere på patienten er det store fokus og dermed en stor gevinst for patienterne.

Aktiviteterne skal ikke øges på vores hospitaler, men vi får bedre rammer for lokale sundhedsindsatser i nærområdet og flere digitale løsninger.

Reformen er ikke en spareøvelse, men tilfører økonomi til behandling, modernisering

Den nye sundhedsreform er en styrkelse af bl.a.:

- Flere kronikerpakker og styrkede rettigheder, f.eks. KOL og diabetes
- 1500 flere praktiserende læger, hvilket skal sikre lægedækning i hele regionen
- Flere speciallæger, som også skal fordeles til hele landet.
- Fast læge på botilbud

- Patientrettigheder i det nære
- Hjælpemiddelområdet
- Nationalt center for sundhedsinnovation
- Underbygge og understøtte hjemmebehandling
- Akutpladser og omsorgspladser til alle borgere, der har behov for midlertidig ophold
- Forbyggende indsatser
- Akutsygepleje

Frihedskæmpere hyldet i Langå

Af Camilla Gellert Nielsen
Redaktionsudvalget

Den 17. november er årsdagen for den mest betydningsfulde sabotageaktion under besættelsen. Den fandt sted i Langå i 1943. Derfor havde den lokale ildsjæl Christian Engelbrecht Pedersen, som til daglig er politiassistent og byrådsmedlem, taget initiativ til en større markering af den historiske dag.

"Et markant og vigtigt stykke danmarkshistorie har fundet sted lige her i vores baghave. Seks unge mænd satte livet på spil for Danmarks frihed. Det skylder vi dem hæder og taknemmelighed for. Derudover skylder vi os selv at minde hinanden om, at fred, frihed og demokrati ikke må tages for givet," udtaler Christian Engelbrecht, som selv bor i Langå.

I løbet af eftermiddagen dukkede 18 såkaldte "reenactors" udklædt som danske modstandsfolk og amerikanske soldater op rundt omkring i byen. Nogle kørte rundt i byens gader i amerikanske militærkøretøjer fra 2. verdenskrig, mens andre gik og talte med folk og omdelte "illegale" blade fra besættelsestiden.

Hvis nogen ikke skulle have opdaget, at et og andet var på færde i Langå denne søndag eftermiddag, blev det tydeliggjort, da et militært tambourkorps marcherede spillende

gennem hovedgaden efterfulgt af en hale af faner fra lokale soldater- og veteranforeninger og det lokale hjemmевærnskompagni med navnet Hvidsten.

Et minuts stilhed

Senere på dagen samledes omkring 50-80 borgere nær det sted uden for Langå, hvor sprængningen fandt sted for 81 år siden. Her holdt borgmester Torben Hansen årets tale

efterfulgt af et minuts stilhed i taknemmelig erindring af de seks modstandsmænd, der stod bag sabotageaktionen.

Inden alle gik i samlet optog tilbage til byen anført af tambourkorpsen, brød forsamlingen spontant ud i sangen "En lærke letted" af Langås egen salmedigter Mads Nielsen.

Ved den frivilligt drevne boghandel Bogby 8870 gjorde processionen holdt og lyttede til frihedsbudskabet, som blev afspillet fra en

I løbet af markeringen af sabotageaktionen for 81 år siden dukkede 18 såkaldte "reenactors" udklædt som danske modstandsfolk og amerikanske soldater op rundt omkring i Langå.

Foto: Christian Engelbrecht Pedersen.

lakplade på en rejsegrammofon fra krigens tid, inden optoget fortsatte til Kong Christian d. X's monument i Langå Bypark.

Årsdagen markeres også næste år

Efter dagens begivenheder var Bogbyen vært for et musikalsk indslag ved bysbarnet Martin Ottosen, som akkompagnerede en række fællessange med fredstema.

Arrangøren var godt tilfreds med dagens forløb: "Jeg er taknemmelig over, at så mange bakker op om arrangementet. Det er syvende gang, vi markerer dagen, men i år har jeg gjort lidt ekstra ud af det for at få hele byen med, og det er blevet taget så flot imod. Det er helt sikkert, at jeg gentager succesen næste år, og jeg har også fået tilkendegivelser fra handelslivet, om at de gerne engagerer sig i årene fremover, så det kan blive endnu større. Det må bare ikke ende i det rene tivoli; det skal foregå i respekt for de frihedskæmpere, som er anledningen til dagens markering," afslutter Christian Engelbrecht.

Nytårskur 2025

Borgmester Torben Hansen fortæller om året, der gik, samt om økonomiudvalgets og byrådets planer og prioriteringer i forbindelse med udmøntning af budgettet for 2025. Mødet er åbent for alle, og vi byder på "bobler" og kransekage.

**Mandag den 6. januar
kl. 19 i Fritidscentret,
Vestergade 15, Randers C**

Alle er velkomne!

Du tilmelder dig ved at scanne QR-koden eller på denne adresse:
<https://soc-rds.nem-tilmelddk/38/>

Randers er førende i trafiksikkerhed – en stærk indsats for børnene

Af Lise-Lotte Leervad Larsen (S)
Formand for skole- og uddannelsesudvalget

Randers Kommune er blevet kåret som vinder i vores region i den årlige Kommunernes Skoletrafiktest 2024. Det er resultatet af en målrettet og grundig indsats for at styrke trafikundervisningen og trafiksikkerheden i vores skoler. Og det gør en stor forskel for børnene – de bliver mere bevidste og trygge i trafikken.

Randers Kommune fik hele 818 point i årets test, hvilket placerer os i toppen af regionen. Det er en stor forbedring fra sidste år, hvor vi fik 514 point, og en tydelig indikation på, at vi er på rette vej. En af de vigtigste faktorer i vores succes er, at alle skoler i kommunen har færdselskontaktlærere, der arbejder tæt sammen med eleverne om trafiksikkerhed. Desuden har 76 % af vores skoler en skriftlig trafikpolitik – det er langt højere end landsgennemsnittet på 51%.

Ros til færdselskontaktlærere

Jeg er utrolig stolt over, hvad vi har opnået. Det viser, at når vi arbejder målrettet sammen, kan vi skabe stærke resultater. Trafiksikkerhed handler om at sikre vores børns hverdag, så de kan færdes trygt i trafikken.

Jeg vil gerne fremhæve de mange færdselskontaktlærere, som gør et fantastisk stykke arbejde med at integrere trafiksikkerhed i undervisningen. De engagerer børnene og hjælper dem med at forstå deres rolle i trafik-

ken. Det er noget, vi kan være stolte af i Randers.

Udarbejdelse af trafikpolitik

Vi stopper ikke her. Vi har set en positiv udvikling på flere områder, som for eksempel at flere skoler nu gennemfører gåprøver og cyklistprøver. Desuden er det glædeligt at se, at seks ud af ti folkeskoler underviser i risikofaktorer og trafikal adfærd for de ældste børn – det gør en stor forskel for deres sikkerhed.

Selvom vi er glade for den flotte topplacering, ser vi allerede fremad. Vi har ambitioner om at involvere endnu flere skoler i arbejdet med at udarbejde trafikpolitikker og fortsætte indsatsen for at styrke trafikundervisningen for alle børn i Randers Kommune.

Du kan læse mere om Kommunernes Skoletrafiktest, og hvordan vi klarer os i forhold til de andre kommuner på www.sikkertrafik.dk/trafiktest.

Om Kommunernes Skoletrafiktest:

Hvert år undersøger Rådet for Sikker Trafik og analysebureauet Epinion, hvordan kommunerne arbejder med trafiksikkerhed for deres børn og unge. Testen ser på, hvordan undervisningen i trafiksikkerhed foregår i skolerne, og hvad kommunerne gør for at understøtte dette arbejde. Kommunerne bliver bedømt fra 0 til 1.000 point og får individuelle anbefalinger til, hvordan de kan gøre det endnu bedre.

Privatfoto.

Den nye sundhedsreform – forebyggelse og folkesundhed fra en kommunal vinkel

Af Pia Moldt (S)
Næstformand i børne- og familieudvalget og i sundheds-, idræts- og kulturudvalget

Der har længe været snak om og arbejdet på en reform af sundhedsvæsenet. Nu er reformen kommet, og det betyder store omlægninger af sundhedsvæsenet, men hvordan ser det egentlig ud med forebyggelsen fra en kommunal vinkel?

Jeg har i mange år været optaget af sundhedsområdet og i særdeleshed forebyggelsesområdet. Grundlæggende er det meget bedre for os, hvis vi kan forebygge, at sygdom opstår, fremfor at vi skal gennem behandlinger, med alt hvad det indebærer, og det er også godt for vores økonomi.

I de gamle amter i begyndelsen af årtusindet arbejdede jeg bl.a. med forebyggelsesprojekter i samarbejde med kommunerne. Med kommunalreformen i 2007 blev flere af sundhedsopgaverne i amterne, herunder det meste af forebyggelsen lagt over til de nye større kommuner.

Fra KRAM til KRAMS

Jeg var som sundhedschef i Norddjurs Kommune med helt fra starten til at opbygge sundhedsindsatserne ift. forebyggelsen. Dengang var det KRAM faktorerne (kost, rygning, alkohol og motion), der var i fokus, senere kom også den mentale sundhed ind som et stort forebyggelsestema, og vi rettede KRAM til KRAMS. Jeg var også med, da sundhedsaftalerne i sin spæde start kom på plads, og som siden kom til at beskrive ansvar og arbejdsdeling

mellem region og kommuner på en række sundhedsområder, bl.a. forebyggelsen.

Vi har fået forebyggelsespakkerne, som giver anbefalinger til indsatser rettet mod KRAMS, fra Sundhedsstyrelsen. Vi har tidlige indsatser i daginstitutioner og skoler med f.eks. sund mad og bevægelse og tilbud til borgere med kronisk sygdom f.eks. rehabiliteringsforløb og støtte til borgere med sygdomme som diabetes, KOL eller hjertekar-sygdomme for at forebygge at sygdommen forværres. Meget af det med Randers Sundhedshus som omdrejningspunkt, og kendetegnende er også samarbejdet med civilsamfundet f.eks. lokale foreninger og frivillige organisationer.

Den kommunale sundhedspolitik

Politisk har jeg altid brændt for sundhedsområdet og forebyggelsen. Som næstformand i Sundheds-, Idræts og kulturudvalget har det været vigtigt at få forebyggelsen ind som det helt centrale i kommunens sundhedspolitik. I vores sundhedspolitik fra 2023 ønsker vi at understøtte det gode liv for alle borgere og arbejde for at mindske ulighed i sundhed og sygdom. Vi har særligt fokus på børn og unge og borgere med kronisk sygdom og ved, at indsatser rettet mod børn og unge er afgørende for at sikre en god start på livet og et sundt liv i trivsel som voksen. I sundhedspolitikken rettes indsatserne mod udfordringer som bevægelse, overvægt, søvn, nikotinprodukter og mental sundhed.

Mange borgere i Randers Kommuner oplever et sundt liv i trivsel, men der er også en stigende andel af børn, unge, voksne og ældre med usund livsstil, sygdom eller nedsat

mental sundhed. Det billede, der tegner sig i Randers, ligner stort set sundhedsbilledet fra andre kommuner i landet. Vi har som kommuner i mange år haft fokus på forebyggelse. På nogle måder er vi godt med, på andre er vi langt fra at lykkes, og vi står over for flere udfordringer, bl.a. ressourcemangel og stigende pres fra flere ældre og flere med kroniske sygdomme, og der efterspørges også større kvalitet. Derfor hilses en sundhedsreform med fokus på mere og bedre forebyggelse velkommen.

Den nye sundhedsreform

Den nye sundhedsreform har som hovedmål at bringe sundhedsvæsenet tættere på borgerne og styrke det forebyggende arbejde. Reformen lægger vægt på, at flere handlinger og indsatser skal foregå uden for hospitalerne. Kommunerne får dermed en mere fremtrædende rolle i sundhedsarbejdet, især inden for forebyggelse og tidlig indsats. Der oprettes nærhospitaler, som skal gøre det lettere for borgere at få behandling tæt på deres bopæl. Kommunerne forventes at samarbejde med disse enheder, især i overgangene mellem forebyggelse, behandling og rehabilitering. Kommuner, regioner og almen praksis skal arbejde tættere sammen for at sikre en helhedsorienteret indsats, hvor borgeren oplever en sammenhængende sundhedsindsats. De nye sundhedsråd, hvor både region og kommuner er med, skal drive udviklingen af et mere nært sundhedsvæsen.

Forebyggelse og sundhedsfremme i kommunerne er en afgørende brik i den nye sundhedsreform, som skal sikre et mere robust og

Privatfoto

bæredygtigt sundhedsvæsen for fremtiden. Der kommer betydelige ændringer i regionernes opgaver, som positivt kan påvirke folkesundheden, bl.a. dele af den patientrettede forebyggelse. I reformen er der også lagt vægt på en styrkelse af kommunernes forebyggelsesindsatser som en central del af en ny folkesundhedslov. Kommunerne får også ansvar for dele af den patientrettede forebyggelse f.eks. at levere målrettede tilbud til borgere med kroniske sygdomme som diabetes, KOL og hjertesygdomme. Dette sker gennem en national kvalitetsplan, der skal sikre mere ensartede og effektive tilbud på tværs af landet.

Nye kvalitetsstandarder

Kommunerne skal desuden intensivere og styrke indsatsen for generel sundhedsfremme med fokus på livsstilsfaktorer som kost, motion, rygning og alkohol. For at understøtte dette, vil der blive stillet krav om nye kvalitetsstandarder for fore-

byggelsestilbud samtidig med, at de lokale sundhedsråd bliver ansvarlige for at lave nærsundhedsplaner i samarbejde med regionerne. Dette skal bidrage til en bedre sammenhæng mellem det nære sundhedsvæsen og sygehusene, samt sikre at forebyggelse når ud til flere borgere. Der ligger således en klar intention i reformen om at forbedre folkesundheden ved at sikre, at forebyggelse bliver højere prioriteret.

For borgerne betyder det, at der kommer mere fokus på at forebygge sygdomme i stedet for primært at behandle sygdomme, når de opstår, hvilket ud over at være godt for livskvaliteten for os også er godt for økonomien.

Jeg glæder mig til at følge reformen blive til virkelighed. Hvis vi skal lykkes med at rykke markant på forebyggelsen, skal der øremærkes penge til det fra centralt hold. Jeg vil gøre mit for, at vi får sundhedsforebyggelse højt på den politiske dagsorden i Randers Kommune.

Stop dine strømper!

Foto: Jan Szwed

Af Ellen Petersen (S)
Formand for omsorgsudvalget

Som tidligere lokal formand for Beklædnings- og tekstilarbejderforbundet kæmpede jeg og medlemmerne en kamp for at bevare vores arbejdspladser i Randers. Vi tabte, og de vandt.

Den vindende part var fabrikanterne, der flyttede arbejdet hen, hvor arbejderne ingen rettigheder har, såsom overenskomst-mæssig løn, pensionsopsparing, løn under sygdom, og de arbejder på 0-timers kontrakter, så de bare kan sendes hjem uden opsigelse. Altså superbillig arbejdskraft, som også går under betegnelsen Working Poor.

Her kan man producere tøj til noget nær nul i produktionsomkostninger – "så bare sy løs". Råvarerne er billige, producerede under farlige vilkår og med farvestoffer og kemikalier, der ikke tåler dagens lys.

Overproduktion af tøj og tekstiler er almindeligt, og rigtig mange af disse varer køber danske forbrugere på nettet til ingen penge. Og det, der ikke bliver købt, er så billigt, at det bare bliver smidt væk. Og hvor er 'væk'? 'Væk' var i mange år steder, hvor vi ikke kunne se det. Typisk blev det brændt. Men i

dag er omfanget så enormt, at det sviner vores fælles verden til med kæmpe bjerge i Sahara, Ghana, Pakistan og mange andre steder på jordkloden.

Det hober sig op i meterhøje tøjbjerge på strandkyster og i naturen, fordi der ikke er et ordentligt system til at håndtere det.

Få inspiration i NO. 17

Det er moderne at være bæredygtig, og her er der et område, hvor vi alle kan gøre lidt. En god begyndelse er at købe sytråd og nåle og gå i gang med at sy en knap i skjorten og stoppe et hul i strømpen i stedet for at kassere tøj, der kan bruges i mange år, hvis ellers det er en ordentlig kvalitet.

Mangler du inspiration til bæredygtighed kan du besøge No.17 i Slotscentret, hvor Randers Kommune har etableret et videns- og erfaringsmiljø for bæredygtighed.

Julen står for døren, og hvorfor ikke

overveje, om julegaverne i år skal være genbrugsgaver eller hjemmeproducerede. Jeg ved godt, at producenter og forretninger ønsker, at vi vækster. Men i min verden bliver den vigtigste og mest nødvendige vækst nu og i de kommende år, hvordan vi kan vækste i at komme af med alle vores overskudsting, og vækste i, hvordan vi får en renere verden.

Men ønsker du at give nye gaver, så køb i det mindste kvalitet og i forretningerne i Randers kommune.

Rigtig glædelig jul og godt nytår – med tak for 2024.

Besøg No.17 i Slotscentret, hvor Randers Kommune har etableret et videns- og erfaringsmiljø for bæredygtighed.

Foto: Randers Kommune.

Som nyt byrådsmedlem skal man vælge sine opgaver omhyggeligt

Af John Degn
Redaktionsudvalget

Hvad arbejder du med til daglig?

– Jeg er folkeskolelærer på Munkholmsskolen i Stevnstrup.

Hvad har du fået ud af at være byrådsmedlem?

– Jeg har været med til at få Gudenåplanen ført igennem, så vi nu har en plan for hele Gudenåsystemet og Randers Fjord. Og jeg har arbejdet hårdt for at få fjorden tænkt med. Tidligere så man i Gudenåkomiteen kun Gudenåen til Randers Bro. Nu har vi fjorden med, og det er vigtigt, for den lider mest.

Jeg har også været med til at starte No. 17 – huset for bæredygtig handling i midtbyen i Randers. Og sætte fokus på biodiversitet og bæredygtighed i alle udvalg. Og meget andet.

Det betyder alverden, at man kan gå ind og være med til at flytte på tingene. Man får det godt i maven.

Hvordan og hvorfor gik du ind i politik?

– Jeg har altid været et græsrods-menneske og siddet i alverdens bestyrelser. Et par år før kommunesammenlægningen tilbage i 2006 kom Kaj Christensen, daværende borgmester i Langå Kommune, og bankede på min dør. Han spurgte, om jeg ville stille op. Jeg havde været politisk aktiv siden DSU-dagene.

Så tog jeg en god snak med min familie og fik opbakning fra dem. Jeg har været med i byrådet, siden den nuværende Randers Kommune blev dannet – bortset fra en enkelt periode, hvor jeg var førstesuppleant.

Hvordan finder man en balance mellem arbejde, familieliv og politik?

– Det tager meget tid at være by-

rådsmedlem - det skal man ikke tage fejl af. Men man kan selv gøre noget for at få dette hele til at hænge sammen. Som nyvalgt vil man jo gerne i gang med at gøre en forskel, men man skal passe på med at involvere sig i for meget med det samme.

Nu er jeg med i vældig meget, fordi jeg har bestemt, at jeg vil give den fuld gas i denne byrådsperiode. Men i mine første perioder var jeg kun med i et enkelt udvalg og en enkelt bestyrelse. Det var for at have tid til arbejde og familie, og det fungerede rigtig fint. Efterhånden har jeg fået mere overskud. Man bliver hurtigere til tingene, man er inde i sagerne, og så kan man involvere sig i mere.

Jeg har en hektisk hverdag, men jeg har heller ikke nogen forpligtelser derhjemme, hvor vi kun er min mand og mig og vores hund. Jeg har seks børnebørn, og familien ved godt, at det ikke er mig, som henter i

børnehaven eller tager børns sygedage. Men jeg sørger for, at weekenderne er hellige. Det kan man også gøre som nyvalgt.

Det er vigtigt med et godt bagland og familie, så man kan snakke om andet end politik. På arbejdet gør jeg det sådan, at hvis en kollega vil snakke politik, så kan vi godt udveksle et par bemærkninger – men hvis det skal være dybere, så inviterer jeg hjem til en kop kaffe. Når jeg er på arbejde, vil jeg gerne have lov til at være lærer, og det er der forståelse for.

Hvordan fører man sin første valgkamp?

– Som ny kandidat skal man tage mod den hjælp, man kan få. Partiet holder forskellige møder, som kan være en god forberedelse.

Det kan også være godt at finde nogen at støtte sig op ad, så man har et fællesskab at føre valgkamp sammen med. Jeg synes, at man

Foto: Jan Szwed

”Det tager meget tid at være byrådsmedlem - det skal man ikke tage fejl af. Men man kan selv gøre noget for at få dette hele til at hænge sammen”, siger Karen Lagoni.

skal gå ind i det med den holdning, at det ikke er en konkurrence mod egne partifæller. Man får mere ud af at vise, at man er et samarbejds-menneske.

Og så skal man ikke love noget, man ikke kommer til at holde.

Viktor Orbán undergraver det europæiske projekt

Foto: Peter-Emil Witt

Af Niels Fuglsang (S)
MEP

I politisk situation, hvor skillelinjen mellem demokrati og autokrati bliver stadig mere tydeligt, er det skandaløst at se, hvordan Ungarn under Viktor Orbán konsekvent stiller sig på den forkerte side af historien. For mig at se bidrager Orbán systematisk til at undergrave europæisk sammenhold og selvstændighed og i en sådan grad, at vi i EU alvorligt bør sætte endnu mere hårdt mod hårdt.

Nye tal viser, at omkring en fjerdedel af alle kinesiske investeringer i Europa siden 2022 er gået til Ungarn. I en tid, hvor der efterhånden er bred enighed om, at EU bør føre en mere kritisk politik over for Kina, synes jeg, det er dybt problematisk at have et EU-medlemsland, som Kina nu kategoriserer som en af sine tætteste internationale partnere.

Og det er ikke kun Kina, som Orbán søger imod. Endnu værre er hans tætte bånd til Putin, som han åbent nærer sympati for. I den sammenhæng markerer d. 17. oktober sidste år et klart lavpunkt. Her kunne man

nemlig se den ungarske premierminister Viktor Orbán trykke hånd med den russiske diktator Vladimir Putin. For mig at se er det fuldstændig grotesk, at en statsleder fra et EU-land på den måde kan vende ryggen til alt det, som EU står for.

Demokrati og frihed er ikke en naturlov

Vi befinder os i en tid, hvor demokrati og frihed nærmest ikke har været mere truet siden 2. verdenskrig. Det er tydeligt, at verden ikke er så fredelig, som mange måske har gået og troet. At murens fald og afslutningen på den kolde krig ikke markerede totalitarismen endeligt – så langt fra endda. Og det er derfor afgørende, at Vesten, herunder særligt Europa, rykker tættere sammen i en stadig mere usikker verden. For demokrati og frihed for den enkelte er ikke en naturlov. Det er en konstant kamp.

Når det burde være tydeligt, at Europa bør stå sammen i kampen for demokrati, er det ikke til at forstå, at et EU-medlemsland vælger at gøre det stik modsatte. For i stedet

for at stå sammen om at værne om demokratiet har Orbán valgt at søge tættere mod totalitære styre som Rusland og Kina og på den måde aktivt modarbejde det fundament, som EU som projekt bygger på.

Begrænsning af Ungarns rettigheder

I EU's artikel 2 står der, at den europæiske union bygger på værdierne menneskelig værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne. Disse værdier er selve fundamentet under det europæiske fællesskab og en absolut forudsætning for at være en del af EU.

Alligevel har vi nu i lang tid oplevet, hvordan en statsleder i vores europæiske fællesskab systematisk og med fuldt overlæg bryder med disse grundlæggende værdier. Det mener jeg siger sig selv, at det jo ikke kan blive ved med at gå. Og jeg mener derfor det er på tide, at EU går videre med den såkaldte ”Artikel 7-procedure” med henblik på at begrænse Ungarns rettigheder som medlemsland i EU.

Fremtidens byrådsarbejde begynder nu! Foredrag for medlemmer med Roger Buch

**Mandag den 20. januar kl. 18-19
i Det gamle Rådhus**

Pressefoto

Socialdemokratiet inviterer til medlemsmøde og foredrag med den kendte ekspert i kommunalpolitik Roger Buch. Foredraget vil fokusere på emner som kommunalvalg, faldende stemmeprocent og fremtidens byråd.

Efter foredraget er der fra kl. 19.00 mulighed for at møde vores kandidathold med borgmester Torben Hansen i spidsen.

Du tilmelder dig her:
<https://soc-rds.nemtilmeld.dk/40/>

Mød vores byråds kandidater til KV25

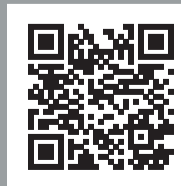
**Mandag den 20. januar kl. 19-20.30
i Det gamle Rådhus**

Kom til debataften med de af vores medlemmer, der stiller sig til rådighed som byråds kandidater til kommunalvalget den 18. november 2025.

Her får du blandt andet mulighed for at høre de enkelte kandidaters begrundelser for at stille op.

Vi byder på en øl eller vand samt en sandwich.

Du tilmelder dig her:
<https://soc-rds.nemtilmeld.dk/39/>

Med venlig hilsen

SOCIALDEMOKRATIET
I RANDERS KOMMUNE

Det er spændende at være med til at sætte en retning for vores kommune og arbejde for, at dagen i morgen bliver bedre end dagen i dag

Af Henning Mondrup Pedersen
Redaktionsudvalget

.....

Hvad arbejder du med til daglig?

– Inden jeg blev valgt til byrådet, har jeg arbejdet som socialrådgiver og daglig leder i netbutikken Buksetrolden. Senest har jeg arbejdet som kommunikationsmedarbejder hos Dansk Center for Undervisningsmiljø, men siden januar 2023 har jeg valgt at være byrådspolitiker på fuld tid. Jeg syntes, det var svært at enderne til at nå sammen. Som mor til 5 er det vigtigt for mig også at have tid til familien og få hverdagen til at hænge sammen. Derudover er vi en familie, hvor Malte (min mand) er i København 3 dage om ugen, så derfor har vi som familie truffet den beslutning, at jeg bruger fuld tid på politikken.

Hvad har du fået ud af at være byrådsmedlem?

– Jeg har været med i knap 7 år nu og medlem af Socialdemokratiet i næsten 20 år, og udover at vi som parti har sat nogle aftryk, så har jeg også udviklet mig som menneske. Jeg har lært, hvor vigtigt det er at kunne argumentere og holde fast i det, jeg tror på. Når man træder ind på den politiske arena, så får borgerne en holdning til en – nogle er

enige andre uenige – og en af de ting, jeg har lært, er, hvordan jeg kan håndtere uenigheden. Desværre er der nogle borgere, som bliver personlige i stedet for at holde fokus på bolden. Jeg synes, det er spændende at være med til at sætte en retning for vores kommune og arbejde for, at dagen i morgen bliver bedre end dagen i dag for dig og mig og vores kommune. Jeg er en holdspiller og ved, hvor stærke vi er sammen. Det har det politiske arbejde også bestyrket mig i.

I de år jeg har været med, har det været en mærkesag for mig at give børnene en stemme, og at vi som politikere har et stærkt samarbejde med blandt andet skolebestyrelserne og de faglige organisationer. Derfor er jeg glad for at vi har fået etableret skolerådet, som netop er et formelt forum, hvor politikere, skolebestyrelses formænd, repræsentanter fra skolerne og faglige organisationer mødes og kan diskutere forskellige skolepolitiske tiltag. Vores børns undervisningsmiljø er kommet højt på den politiske dagsorden. Politisk har vi besluttet, at alle vores børn i skolerne nu er repræsenteret af en uddannet undervisningsmiljørepræsentant (ligesom vi voksne er repræsenteret af en arbejdsmiljørepræsentant).

Vi har også igangsat en kvalitetsamtale på skoleområdet. Jeg sy-

nes, det er fattigt, hvis skolerne kun skal måles på karakterer, for vores folkeskoler er meget mere og andet end kun et tal. I flere år har vi også arbejdet med skolerne og daginstitutioners indeklima, og i sidste periode fik vi afsat 40 mio. kroner til indeklimaforbedringer på vores folkeskoler og daginstitutioner.

Noget af det, som vi også adresserer i budgettet for 2025, er det at have en samtale om en rummelig folkeskole – "en skole der kan og vil mere for flere" – fordi vi ønsker at give flere børn og unge gode livsmuligheder.

Hvordan og hvorfor gik du ind i politik?

– Jeg gik ind i politik for børnene og forældrene i vores folkeskoler – det er en hjertesag for mig, at vi har gode folkeskoler, og at vi giver børnene en god skoletid og en god barndom.

Jeg har altid været engageret i mine børns hverdag. Jeg har siddet i forældrebestyrelser i mine børns børnehaver. Jeg har været aktivt skolebestyrelsesmedlem på Vestervangsskolen i mere end 14 år.

Da kommunen tilbage i 2015 lavede en skolestruktur, var jeg skolebestyrelsesformand på Vestervangsskolen, og jeg var rystet over de forhold, vores børn og personale skulle møde ind til hver dag – på

samme tid skulle skolen være en byggeplads, men også et sted, hvor børnene skulle kunne modtage undervisning. Så startskuddet for mig til at gå ind i politik var, at vores børn skulle have en bedre "arbejdsplads" og en bedre skoledag. Kløften var simpelthen for dyb mellem politikere og skoler. Jeg ønskede, at os, der skal beslutte noget, kommer tættere på dagligdagen. Jeg har altid haft den holdning, at dem, der er sammen med børnene, bærer på værdifuld viden om, hvordan vi kan give børnene den bedste skoledag.

Hvordan finder man en balance mellem arbejdsliv, familieliv og politik?

– Jeg synes, det er vigtigt at tage sig tid til politik. Der er borgere, som har givet mig den tillid at lade mig repræsentere deres stemme i Randers Byråd, og det forpligter. Derfor er vigtig for mig at have tid til at sætte mig godt ind i de politiske sager og følge med i, hvad der sker omkring os. Jeg bruger også en stor del af min tid på at være på besøg i praksis og bakke op om de ting, som sker i kommunen. Jeg bruger cirka 25 timer om ugen i gennemsnit på politik. Det er også vigtigt for mig at være mor, og derfor er det en meget bevidst prioritering, at jeg har valgt at være politiker på fuld tid og ikke have et arbejde ved siden af.

Foto: Jan Szwed

"Jeg synes, det er vigtigt at tage sig tid til politik. Der er borgere, som har givet mig den tillid at lade mig repræsentere deres stemme i Randers Byråd, og det forpligter," siger Lise-Lotte Leervad.

Hvordan fører man sin første valgkamp?

– Et godt sted at starte er at finde ud af, hvad man brænder for. Hvad er det, man gerne vil ændre? Der findes også en masse materiale i vores partiorganisation, som man kan hente inspiration fra. Man skal ud og snakke med folk og være til stede, når der sker noget.

Har man lyst til at ændre tingene, må man stille op og tage ansvar

Af Henning Mondrup Pedersen
Redaktionsudvalget

.....

Hvad arbejder du med til daglig?

– Jeg arbejder ved politiet i Randers som kontorfuldmægtig. Jeg har en professionsbachelor i offentlig administration, og en professionsbachelor i innovation og entrepreneurship. Til daglig bor jeg i Havndal.

Hvad har du fået ud af at være byrådsmedlem?

– Man lærer, hvordan det offentlige system fungerer, og hvordan vores demokrati fungerer, og hvad det kræver at skabe ændringer i vores kommune. Jeg er udvalgsformand

for Landdistriktsudvalget, medlem af Skole- og Uddannelsesudvalget og Børne- og Familieudvalget.

Jeg er meget stolt af hele vores områdefornyelse i landdistrikterne – det er et supevåben, vi bruger for at skabe stærke landsbyer. Jeg er glad for, at vi i Skole- og Uddannelsesudvalget er begyndt at tale om kvalitet i folkeskolen samt om "en skole der kan og vil mere for flere". I forhold til Børne- og Familieudvalget er jeg glad for hele arbejdet med implementeringen af minimumsnormeringer i Randers Kommune.

Hvordan og hvorfor gik du ind i politik?

– Jeg gjorde som alle andre vel også gør. Jeg mente, der skulle

ændres noget i Randers Kommune, og har man lyst til at ændre tingene, må man stille op. Jeg har altid været foreningsaktiv i mange sammenhænge og har derigennem lært at, man må tage ansvar, hvis man ønsker sig nogle ting ændret.

Politisk er jeg ud af en liberal familie, men lige siden jeg har været en helt lille pige, har jeg været stor fan af Mogens Lykketoft. Så det gjorde, at jeg blev socialdemokrat.

Hvordan finder man en balance mellem arbejdsliv, familieliv og politik?

– Det er svært at finde en balance, og jeg tror ikke, man kan finde en, der er perfekt. Når man går ind i

noget, så gør man det 100%. Man prioriterer altid noget fra, og det er ofte familien. Så man skal gøre det klart for sig selv, at man må lide nogle afsavn. Jeg har ingen børn, men jeg har en kæreste, som jeg snart skal giftes med, så det er jo klart, at han også bliver nedprioriteret (sagt med et godt grin).

Når man bor i Havndal, som jeg gør, skal man vide, at der er en del køreture til Randers, men man skal huske, at det er godt, at vi er repræsenteret i hele kommunen. Så det er bestemt ikke en ulempe, at man bor uden for Randers by. Før jeg kom i byrådet, havde jeg haft tillidsposter i partiet. Jeg har både været sekretær i Fællesledelsen, og organisatorisk næstformand, og det har givet mig et stærkt organisatorisk og politisk kendskab at have tillidsposter.

Hvordan fører man sin første valgkamp?

– Det er et svært spørgsmål. Sørg for at spørge. Spørg folk i partiet, der har prøvet det før, og spørg dine medkandidater om, hvad der

Foto: Jan Szwed

"Jeg har lært at, man må tage ansvar, hvis man ønsker sig nogle ting ændret," siger Anne Hjortshøj.

virker. Spørg også dig selv: Hvad gør, at jeg vil stemme på nogen? Brug din mavefølelse for, hvad du føler er rigtigt.

Bliv medlem af A-Seniorklubben

Klubben er for ældre socialdemokrater, som er interesseret i hyggeligt samvær og besøg på kommunale og andre institutioner m.v. I 2024 har vi blandt andet været på sommerudflugt til

Viborg med sejlads på søerne, til møde om Flodbyen Randers og på besøg i Kulturhuset.

Hvis du vil være medlem, kan du skrive til kassereren
linda.drotten@mail.dk

Nyt fra partiforeninger og kredse

Indkaldelse til ordinær generalforsamling

Mandag den 17. februar 2025
i Fritidscentret, Vestergade
15, Randers C

Der er spisning fra kl. 18.00

Generalforsamlingen starter kl. 18.30.

Du tilmelder dig her:

<https://soc-rds.nemtilmeld.dk/42/>
eller ved at scanne nedenstående
QR-kode.

**Rettidig tilmelding til spisning
inden den 10. februar 2025**

Foreløbig dagsorden:

1. Velkomst ved formanden
2. Valg af dirigent
3. Godkendelse af forretningsorden
4. Godkendelse af dagsorden
5. Udpegning af generalforsamlingens sekretær og nedsættelse af stemmeudvalg
6. Bestyrelsens beretning
7. Indkomne forslag
(Skal være formanden i hænde senest den 3. februar 2025)
8. Regnskab for 2024, budget og godkendelse af kontingent for 2026
9. Valg til bestyrelsen. Valgene gælder for 2 år.
Formand Per Blicher
3 bestyrelsesmedlemmer
- Stig Olesen
- Peter Hansen
- Leo Møller
2 bestyrelsessuppleanter for 1 år
- Ib Møller Pedersen
- Grethe Andersen
Revisorer for 1 år
- Peter Hansen
- Christian Soelberg
2 revisorsuppleanter for 1 år
- Henning Mondrup Pedersen
- Hans Esdahl
Repræsentanter til:
- regionens repræsentantskab
- Kongresdelegerede
10. Orienteringer fra
Byrådet v/Torben Hansen
Regionsrådet v/Henrik Gottlieb Hansen
Folketinget v/Malte Larsen
11. Eventuelt

Venlig hilsen
Bestyrelsen

Partiforening Randers Nord

Indkaldelse til ordinær generalforsamling

Mandag den 3. marts 2025
kl. 18
i Fritidscentret, lokale 8
Vestergade 15, Randers C

**Der vil være fællesspisning
fra kl. 17.30**

Tilmelding til spisning
senest 26. februar 2025 til
Michele Offenbach Holm på e-mail:
michelehundborg@outlook.com

Generalforsamlingen starter kl. 18.
Dagsorden ifølge vedtægterne.
Den konkrete dagsorden for
generalforsamlingen vil være at se i
Socialdemokratens februarudgave, der
udkommer den 5. februar 2025.

Venlig hilsen
kredsbestyrelsen

Indkaldelse til ordinær generalforsamling

Mandag den 17. marts 2025
kl. 19.00 på Dalbyover Kro

Dagsorden ifølge vedtægterne.

**Vi spiser stegt flæsk og persillesovs
fra kl. 18.**

Oplysning om tilmelding til spisning
og den konkrete dagsorden for
generalforsamlingen sendes til
medlemmerne og kan også ses i
Socialdemokratens februarudgave, der
udkommer den 5. februar 2025.

Vel mødt!
Bestyrelsen

SOCIALDEMOKRATIET RANDERS NORD Arrangementer forår 2025

Foto: Randers Kommune

Besøg i Udstillingshuset Omsorg: Hjælpemidler og teknologi til tjeneste

Onsdag den 19. februar kl. 16.30
Randers Social- og Sundhedsskole,
Minervavej 47, 8960 Randers SØ

Du tilmelder dig her:
<https://soc-rds.nemtilmeld.dk/43/>

I Udstillingshuset Omsorg kan du blive introduceret til de mange hjælpemidler og velfærdsteknologiske muligheder, der findes. For det kan være væsentligt at afprøve og opleve de mange innovative løsninger helt tæt på for bedst muligt at forstå dem.

Huset er indrettet som en bolig, og når du ankommer, møder du en vellignende facade på et hus med potteplanter, navneskilt og et lille havemøbelsæt udenfor. Nærmere bestemt er du på besøg hos hr. og fru Madsen i nr. 42.

Når du træder indenfor, er det som at træde ind i et helt almindeligt hjem med køkken, badeværelse, stue og soveværelse, hvor teknologien er integreret i hjemmets rammer.

Dette gør det muligt at opleve, hvordan de forskellige hjælpemidler kan anvendes i praksis for at gøre din eller dine nærmestes hverdag lettere og mere selvhjulpne.

Alle er velkomne!

Nyt fra partiforeninger og kredse

SOCIALDEMOKRATIET RANDERS SYDKREDS

Indkaldelse til ordinær generalforsamling

Mandag den 10. marts 2025
kl. 19
i Voruphuset,
Lønstrupvej 10,
8940 Randers SV

Dagsorden ifølge vedtægterne.
Den konkrete dagsorden for
generalforsamlingen kan ses i
Socialdemokratens februarudgave.

Venlig hilsen
Bestyrelsen

SOCIALDEMOKRATIET LANGÅ OG OMEGN

Indkaldelse til ordinær generalforsamling

Søndag den 16. februar 2025
kl. 16.00 i
Kulturhuset Langå
Bredgade 4, 8870 Langå

Der er mulighed for spising
efterfølgende.

Tilmelding til spising senest
1. februar til formanden
Victor Helligsøe på tlf. 2114 8283
eller mail: victorhelligsoe@outlook.dk

Dagsorden ifølge vedtægterne.

Venlig hilsen
Bestyrelsen

SOCIALDEMOKRATIET RANDERS SYD-KRONJYLLAND

Indkaldelse til ordinær generalforsamling

Tirsdag den 25. februar 2025
kl. 19.00
i Voruphuset, musiklokalet,
Lønstrupvej 10,
8940 Randers SV

Der er fælles spising kl. 18.

Tilmelding senest
fredag den 21. februar 2025 til
Torben Petersen

Tlf.: 2442 9640 eller e-mail:
elto@petersen.mail.dk
- Do hvis du har behov for
kørejlighed.

Dagsorden i henhold til
foreningens vedtægter.

Venlig hilsen
Bestyrelsen

Stiller du op som byråds kandidat for Socialdemokratiet, skal du være opmærksom på følgende paragraffer i partiloven:

MEDLEMSRETTIGHEDER

§4. Som medlem af Socialdemokratiet og tilsluttet en partiforening har man efter seks ugers medlemskab:

- Ret til at deltage i de politiske beslutninger og i det organisatoriske arbejde.
- Ret til, hvis man er fyldt 13 år, at deltage i valg af kandidater til organisatoriske tillidshverv på opstillingsmøder og gennem urafstemninger.
- Ret til, hvis man er fyldt 13 år, at stille op til organisatoriske tillidsposter.
- Ret til, hvis man er fyldt 13 år, at deltage i opstilling og valg af kandidater til politiske tillidshverv på opstillingsmøder og gennem urafstemninger, dog med de begrænsninger, at man ikke kan være med til at opstille kandidater, som man pga. folkeregisteradresse ikke kan stemme på. For danske statsborgere bosiddende i udlandet følges valgloven.
- Ret til, efter et års medlemskab, at søge opstilling til politiske valg til kommunalbestyrelser, regionsråd, Folketinget, Europa-Parlamentet og andre

nærdemokratiske råd. Reglen om et års medlemskab tæller fra den dag, opstillingsvalget i den kompetente forsamling finder sted. Dog kan der gives dispensation ved generalforsamlinger for perioden ud over de første seks ugers medlemskab.

Stk. 2. Ved restance med kontingentbetaling og indbetaling af partiskat bortfalder ovenstående medlemsrettigheder, jf. § 6 og § 7.

OPSTILLING AF KANDIDATER TIL POLITISKE VALG

§12, stk 4. (...) Øvrige kandidater skal have mindst fem stillere ved personlig underskrift. Et medlem kan være stiller for flere kandidater, dog ikke ved valg af spidskandidat til kommunal- og regionsrådsvalg samt folketingskandidat. Kun medlemmer bosiddende i det valgområde, hvor listen dækker, kan være stillere og har stemmeret til repræsentantskab/generalforsamling/urafstemning.

VI ER SPECIALISTER I VOKSEUNDERSVISING

TID TIL EN OPDATERING

I DANSK
ORDBLINDEUNDERSVISING
MATEMATIK
ELLER IT?

RING OG FÅ EN SNAK.
KURSERNE ER GRATIS OG VI HAR
LØBENDE OPTAG

daghøjskolen i randers

Niels Brocks Gade 2 8900 86 43 20 00 (08:00 – 15:00)

SOCIALDEMOKRATIET I RANDERS KOMMUNE

Indkaldelse til ekstraordinær generalforsamling

Mandag 13. januar 2025
kl. 19.00

i Fritidscentret
Vestergade 15, Randers C

Dagsorden:

1. Velkomst
2. Konstituering:
Godkendelse af forretningsorden
Valg af dirigent
Godkendelse af dagsorden
Valg af referent
Valg af stemmetællere
3. Dispensations-anmodninger
4. Godkendelse af afstemningsprocedure
5. Godkendelse af kandidatliste til urafstemning
6. Afslutning

Afstemningsprocedure og kandidatliste
til urafstemning kan ses på
vores hjemmeside
soc-randers.dk fra den 5. januar 2025

På bestyrelsens vegne

formand Per Blicher
politisk næstformand Peter Amstrup
organisatorisk næstformand Stoil Zaylov

Fra verdenshavet til Randers Fjord

Selvom omstillingen til grøn energi er på vej, bliver den sværere med Trump som præsident. Og det er en katastrofe for det globale klima

Af Ib Møller Pedersen
Redaktionsudvalget

Ved et valg der umiddelbart var demokratisk, frit og gennemsigtigt blev Donald Trump for anden gang valgt til USA's kommende præsident.

Og ikke blot blev han valgt til præsident med et flertal af personlige og valgmandsstemmer, Trumps republikanske parti fik også flertal i Senatet og i Repræsentanternes Hus, ligesom Trumps støtter dominerer den amerikanske højesteret.

Dette vil give Donald Trump en enestående magt, og vil give ham mulighed for at føre mange af sine valgløfter ud i livet.

"Drill, baby, drill"

Hvad vil dette betyde for De Forenede Stater, og hvad vil det betyde for resten af verden? Det er selvfølgelig svært at spå, men lad os i denne artikel se på, hvad det kan betyde for miljøet, klimaet og den grønne omstilling både i USA og resten af verden.

Andelen af vedvarende energi udgør en større del af USA's samlede energiforbrug. Alligevel dominerer kul, olie og gas stadig landskabet, og CO₂-udledningerne fortsætter med at stige.

Donald Trump har gjort "Drill, baby, drill" til et slogan i valgkampen. Selvom omstillingen til grøn energi er på vej, bliver den sværere med Trump som præsident. Og det er en katastrofe for det globale klima.

Dertil kommer, at Donald Trump i sin sidste periode som præsident trak USA ud af

Parisaftalen. Joe Biden meldte USA ind i aftalen igen, men sandsynligvis vil Trump som præsident melde USA ud igen.

Og det i en situation, hvor en omgående global klimahandling er nødvendig.

FN's Miljøprogram udgav således en rapport i oktober, der påpegede, at verden i øjeblikket har kurs mod en katastrofal opvarmning på 3,1 grader, hvis der ikke handles straks. Når man erindrer sig, hvad Trump gjorde på miljø- og klimaområdet i sin seneste præsidentperiode, og hvad det ligger af republikansk politik for den kommende periode, får man kuldegysninger.

Og der er, som tidligere nævnt, meget der tyder på, at Trump får mere eller mindre frit spil. Med republikansk flertal i både Senatet og Repræsentanternes Hus bliver der ikke mange muligheder for at bremse tilbagerul-

ningen af de amerikanske tiltag for at reducere udledning af drivhusgasser og beskytte klimaet og miljøet.

Beskyttelse mod klimaforandringer er en menneskerettighed

Den Europæiske Menneskerettighedskommission slog i en skelsættende dom i april måned fast, at beskyttelse mod klimaforandringer er en menneskerettighed. Det kommer den amerikanske højesteret næppe frem til. Denne er domineret af konservative dommere, hvoraf 3 er udpeget af Trump, og de kommer ikke til at beskytte en grøn omstilling eller politik.

Socialdemokraten Randers vil i de kommende udgaver følge udviklingen i USA og diskutere andre vigtige politikområder end klima og miljø.
Collage: CGN.

GLÆDELIG JUL OG GODT NYTÅR ...

Fotos: Jan Szwed.
Torben Hansen, Jesper Gade
og Pia Moldt: privatfotos.

Torben Hansen, Lise-Lotte Leervad Larsen, Jesper Gade, Anne Hjortshøj, Stine Falk Eiby, Pia Moldt, Ellen Petersen, Karen Lagoni, Christian Engelbrecht Pedersen og Steen Bundgaard

... fra socialdemokraterne i Randers Byråd

Tak for året, der gik. Og tak til alle jer, der er med til at formidle den gode fortælling om vækst, virkelyst og et stærkt fællesskab, hvor vi passer på hinanden.

I 2024 har vi bl.a. indviet Justesens plæne og Storkeengen, klyngehuset i Albæk, fodboldbaner i Harridslev, nye daginstitutioner, gavlmaleri i Nordbyen, og 2024 har også budt på stigende befolkningstal i Randers Kommune og regionsmesterskab i trafikssikkerhed. I 2024 er Randers Kommune kåret som verdens bedste indkøber af mad, der er forstærket indsats for nye teknologier og rehabilitering i ældreplejen, socialområdet er blevet tilført 65 mio. kr., og der er succes med overvægtsklinikken for børn, unge og deres familier.

2024 har også været prøvelsens år. Et budget i Randers Kommune, der har været meget svært. Ikke alene her hos os, men i mange af landets

øvrige kommuner. Desuden har jordskredet ved Nordic Waste været en stor belastning for såvel borgerne i Ølst som Randers Kommune. Men vores fællesskab har været stærkt.

2025 bliver også udfordrende. Økonomien er presset. Men vi skal stadig sikre og styrke velfærd og vores folkeskoler, så flere får mulighed for at være med i fællesskabet. Vi skal skabe trygge forhold for vores børn, så alle får en god opvækst og en udbytterig skolegang. Vi skal holde de stigende vandmasser væk, og vi skal have mere skovrejsning og bedre forhold for dyr og planter. Det skylder vi både nuværende og kommende generationer.

Husk at nyde de dejlige juledage med venner og familie.
Rigtig glædelig jul og godt nytår!

Fødevarerforbundet NNF

Østjylland

Havnen 13 · 8700 Horsens
Dusager 16 · 8200 Århus N

Vi skal leve af gode danske fødevarer

nfn.dk

facebook.com/nfn.dk

NNF Fødevarerforbundet
NNF Østjylland

Randers

Faglige grupper

- Industri
- Bygge-Anlæg og GLS
- Transport
- Grafisk
- Service

Tlf. 70 300 936

Åbningstider faglig afdeling og A-kassen:

Mandag: 8.30 - 16.00
Tirsdag: 8.30 - 16.00
Onsdag: 8.30 - 16.00
Torsdag: 8.30 - 17.00
Fredag: 8.30 - 12.00

Tronholmen 9 • 8960 Randers SØ • www.3f-randers.dk

Næste nummer af
Socialdemokraten Randers
udkommer 5. februar 2025

Deadline for indlæg
22. januar 2025

soc-randers.dk